

Úvod do rodinného práva

Ondřej Pavelek

2024

Co je právo?

- Co je právo? Jaké jsou prameny práva?
- Co je soukromé a veřejné právo?
- Jakou roli hraje stát?

Soukromé právo - historie

- Římské právo
- Význam rakouského ABGB a německého BGB
- Vývoj soukromého práva v Česku
- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

Základní zásady soukromého práva

- **Důstojnost a svoboda člověka**
- Přirozené právo **brát se o vlastní štěstí** a štěstí jeho rodiny nebo lidí jemu blízkých takovým způsobem, jenž nepůsobí bezdůvodně újmu druhým.
- Každý má právo na **ochranu svého života a zdraví**, jakož i **svobody, cti, důstojnosti a soukromí**,
- **Rodina**, rodičovství a manželství požívají zvláštní zákonné ochrany,
- Nikdo nesmí pro nedostatek věku, rozumu nebo pro závislost svého postavení utrpět nedůvodnou újmu; nikdo však také nesmí bezdůvodně těžit z vlastní neschopnosti k újmě druhých,
- **Daný slib zavazuje a smlouvy mají být splněny**,
- **Vlastnické právo** je chráněno zákonem a jen zákon může stanovit, jak vlastnické právo vzniká a zaniká, a
- **Nikomu nelze odepřít, co mu po právu náleží.**
- Zjevné zneužití práva nepožívá právní ochrany.
- Ochrana dobrých mravů

Osoby

- Fyzická osoba
- Právnícká osoba

Osobnost člověka

- Osobnostní práva člověka a jeho ochrana
- Podoba a soukromí

Právnícké osoby

- Co je právnícká osoba?
- Typy právníckých osob
- Veřejné rejstříky – formální a materiální publicita
- Ustanovení a vznik
- Název
- Sídlo
- Účel
- Jednání ultra vires
- Zrušení a zánik

Rodinný závod

- závod, ve kterém společně pracují manželé nebo alespoň s jedním z manželů i jejich příbuzní až do třetího stupně nebo osoby s manželou sešvagřené až do druhého stupně a který je ve vlastnictví některé z těchto osob

Podnikání a souhlas druhého manžela

- **§ 715**
- **(1)** Má-li být součást společného jmění použita k podnikání jednoho z manželů a přesahuje-li majetková hodnota toho, co má být použito, míru přiměřenou majetkovým poměrům manželů, vyžaduje se při prvním takovém použití souhlas druhého manžela. Byl-li druhý manžel opomenut, může se dovolat neplatnosti takového jednání.
- **(2)** Má-li být součást společného jmění použita k nabytí podílu v obchodní společnosti nebo družstvu, nebo je-li důsledkem nabytí podílu ručení za dluhy společnosti nebo družstva v rozsahu přesahujícím míru přiměřenou majetkovým poměrům manželů, platí odstavec 1 obdobně.

Zastoupení

- Smluvní zastoupení
 - Plná moc
 - Prokura
- Zákonné zastoupení
- Opatrovnictví

Právní skutečnosti

- Skutečnost vs. právní skutečnost
- Právní jednání, nicotné právní jednání, protiprávní jednání, právní událost
- Podmínka
- Výklad právních jednání
- Forma právních jednání
- Soukromá vs. veřejná listina
- Právní jednání vůči nepřítomné osobě
- Domněnka doby dojití

Právní skutečnosti

- Neplatnost právních jednání
- Omyl
- Relativní neúčinnost

Právní skutečnost – právní událost

- Význam času
- **Počítání času**
- **§ 605**
 - **(1)** Lhůta nebo doba určená podle dnů počíná dnem, který následuje po skutečnosti rozhodné pro její počátek.
 - **(2)** Konec lhůty nebo doby určené podle týdnů, měsíců nebo let připadá na den, který se pojmenováním nebo číslem shoduje se dnem, na který připadá skutečnost, od níž se lhůta nebo doba počítá. Neří-li takový den v posledním měsíci, připadne konec lhůty nebo doby na poslední den měsíce.
- **§ 606**
 - **(1)** Polovinou měsíce se rozumí patnáct dnů a středem měsíce jeho patnáctý den.
 - **(2)** Je-li lhůta nebo doba určena na jeden nebo více měsíců a část měsíce, počítá se část měsíce naposled.
- **§ 607**
 - Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty pracovní den nejbližší následující.
- **§ 608**
 - Lhůta nebo doba určená v kratších časových jednotkách, než jsou dny, se počítá od okamžiku, kdy začne, do okamžiku, kdy skončí.

Promlčení a prekluze

- **§ 619**
- **(1)** Jedná-li se o právo vymahatelné u orgánu veřejné moci, počne promlčecí lhůta běžet ode dne, kdy právo mohlo být uplatněno poprvé.
- **(2)** Právo může být uplatněno poprvé, pokud se oprávněná osoba dozvěděla o okolnostech rozhodných pro počátek běhu promlčecí lhůty, anebo kdy se o nich dozvědět měla a mohla.

Děkuji za pozornost!